

Fistula persistentă după sleeve gastrectomy: o dilemă cronică

Cristian E. Boru, Francesco de Angelis, Angelo Iossa, Pavlos Antypas, Chiara Ciccioriccio, Pietro Termine, Gianfranco Silecchia

University La Sapienza of Rome, Department of Medico-Surgical Sciences and Biotechnologies, Division of General Surgery & Bariatric Centre of Excellence-IFSO EC, Italy

Rezumat

Nu există limită de timp în ceea ce privește apariția fistulelor după sleeve gastrectomy LSG, iar cele cu debut tardiv pot evolua către fistule persistente, cronice. Scopul acestui studiu retrospectiv a fost de a analiza incidența, tratamentul și urmările după acestea, tratate într-un Centru de Excelență de chirurgie bariatrică și de a dezvolta un tratament standard.

Materiale și Metode: între 2011-2018, 9 cazuri de fistule postoperatorii au apărut după un număr total de 1365 LSG (0,65%), 7 prezentând debut tardiv (minim 10 zile de la operație). Au fost identificate și analizate fistulele cronice, persistente, inclusiv o fistulă gastro-bronhială și una gastro-cutanată.

Rezultate: prezentăm 3 cazuri particulare de fistule foarte tardive, cronice de tip III (fistule complexe), cu debut variind de la 6 până la 84 luni după LSG, și tratamentul acestora (conservativ, radio-logie și/sau endoscopie intervențională, chirurgical).

Concluzii: managementul fistulelor tardive, cronice de tip III, este variabil, nestandardizat și ar trebui planificat pe baza evoluției clinice, momentul diagnosticului, resursele disponibile și expertiza locală. Un centru bariatric de excelență poate garanta un diagnostic și tratament mai adecvat, pe baza resurselor și a posibilităților existente.

Cuvinte cheie: fistula cronică, sleeve gastrectomy, fistula complexă tip III, gastro-bronhică, gastro-cutanată